
ЮРТ РАВНАҚИ, ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИГА МУНОСИБ ҲИССА ҚУШАЙЛИК!

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги ходимлари кунига бағишланган тантанали маросимда иштирок этган аграр соҳа вакилларининг республикамиз миришкор деҳқонлари,

фермерлари ва соҳа ходимларига

МУРОЖААТИ

Қадрли хамкасблар, қишлоқ хўжалиги соҳасида меҳнат қилаётган миришкорлар!

Малакатимиз тарихида илк бор Президентимизнинг шахсан ташаббуси билан барчамиз Қишлоқ хўжалиги ходимлари кунини катта тантаналар ва кўтаринкилик билан нишонладик. Пойтахтимиздан бошлаб, мамлакатимизнинг энг чекка ҳудудларигача шоду хуррамлик билан “Ҳосил байрами” бўлиб ўтди. Деҳқону боғбонлар, чорвадору мироблар, хуллас, аграр соҳанинг барча меҳнаткашларига юксак иззат-икромлар кўрсатилди. Бундай шараф ҳаммамизнинг кўнглимизга фахр-ифтихор бағишлайди, албатта.

Зеро, тинч-осуда юртга, дастурхони тўкин-сочин элга байрамлар, шодиёналар ярашади. Ҳолбуки, БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти - ФАО маълумотларига кўра, дунё аҳолисининг 800 млн.дан кўпроғи тўйиб овқатланмай, оч-нахор ҳаёт кечирмоқда. Сайёрамизнинг турли бурчакларида бўлаётган ўзаро урушлар, юз бераётган табиий офатлар ҳам минг-минглаб одамлар қисматини аянчли аҳволга солмоқда. Ана шулар ҳақида ўйлар эканмиз, фаровон юртда яшаётганимиздан шукроналар қиламиз, эл-юрт равнақи йўлидаги камтарона меҳнатимиздан фахрланамиз.

Қишлоқ хўжалиги ходимларини, айниқса фермерлик ҳаракатини Президентимиз ҳамиша қўллаб-қувватлаб келганлар. Бир пайтлар бу соҳанинг келажагига шубҳа билан қараган айрим одамларнинг фикрига қарамасдан, катъий туриб қанчалик қийин бўлмасин фермерлик фаолиятини ҳимоя қилиб, уларга ишонч билдирганликининг меваси сифатида фермерлик ҳаракати иқтисодийнинг етакчи бўғинига айланди.

Азиз дўстлар!

Давлатимиз раҳбари Қишлоқ хўжалиги ходимлари кунига бағишланган тантанали маросимда сўзлаган нутқидаги “Бу соҳанинг меҳнати қанчалик шарафли, нони эса, қанчалик тотли ва ширин эканлигини барчамиз яхши биламиз. Деҳқон бу-ҳаётнинг бақувват устун, тирикликнинг мустаҳкам таянчи десак ҳеч қандай муболаға бўлмайди”, деган сўзлари орқали бизга нисбатан ўзининг чексиз ҳурмат ва эҳтироми билан, кўнглимизни тоғ қадар юксалтирган бўлса. Келгусида олдимизда турган долзарб вазифалар ва уларни амалга ошириш йўллари, фаолиятимиздаги хато ва камчиликларни бартараф этиш чора-тадбирлари хусусидаги дастурий топшириқлари у биз соҳа ходимларини янги марраларга ундовчи даъват бўлди.

Давлатимиз раҳбари қайд этганидек, бизнинг муаммоларимизни ҳеч ким четдан келиб ҳал қилиб бермайди, хато ва камчиликларимизни кўрсатмайди.

Шунинг учун, ўз фаолиятимизни танқидий-таҳлилий равишда қайта кўриб чиқиб, нуқсон ва камчиликларни аниқлаб, уларни бартараф этиш, ишга солинмаган имкониятлардан самарали фойдаланиш чора-тадбирларини кўрмоғимиз керак.

Азалдан ота-боболаримиз ерни, сувни қадрлаб келганки, бу ҳислат ҳалқимиз қон-қонига сингиб, миллий қадрият даражасига кўтарилган. Лекин, аجدодларимиз йиллар давомида иззат-икром кўрмай, юрагида армон ва ситамлар билан яшаб ўтдилар. Чунки, асл деҳқон бўлса-да, уларга ерга эгалик қилиш ҳуқуқи берилмай келди.

Ўтмишга назар ташлайдиган бўлсак, ота-боболаримиз йил давомида захмат чекиб, Ҳосил етиштириб қосаси оқармаган. Истиқлолгача деҳқонларимиз асосан пахта етиштиришга мажбур этилди. Кечаю кундуз меҳнат қилиб, рағбат ўрнига тўхматга қолиб, “пахта иши” деган сохта айблов билан кийноққа солинган ва жазоланган.

Пахта ва ғалла асосий экин сифатида колаверди. Уларнинг ўрнида қисман бўлса-да сердаромад экинлар экишга жазм этмадик. Бу хол бугун ўтмишга айланди.

Эндиликда давлатимиз раҳбари унумсиз, паст ҳосилли ерларда пахта ва ғалла ўрнига тупрок-иклим шароитига мос келувчи сердаромад, серҳосил, дунё тажрибасида синовдан ўтган экин ва мева-сабзавотларни жойлаштириш, ғалладан бўшаган майдонларда хохлаганча бозорбоп, экспортбоп тақрорий экинлар экишга даъват қилиб турган бир пайтда, иқдор бўлайлик, биз бу имкониятлардан фойдаланмай ўта сусткашликка йул куймоқдамиз.

Ҳар бир фасл ўз муддатида келадиган диёримизда бор-йўғи бир марта ҳосил олиш бу ўзбек деҳқонига хос эмас. Шу боис, олтинга тенг ер майдонларимизда йилига 2-3 марта ҳосил олиш ҳар бир деҳқоннинг халқимиз олдидаги бурчига айланмоғи даркор.

Бу борадаги фаолиятимизга холисона назар ташласак, ерларимиз унумдорлигини ошириш, ундан самарали фойдаланиш, ҳар қаричини асраб-авайлашга панжа орасидан қараб келаётганимиз ҳам айни ҳақиқат.

Ҳурматли соҳа фидойилари!

Тириклик манбаи бўлган ер умумхалқ бойлигидир. У халққа хизмат қилиши керак. Уни ўз манфаати йўлида сотишга, талон-тарож қилишга ҳеч кимнинг ҳаққи йуқ.

Сафимизда ерларни сотаётган ҳамкасбларимизнинг борлиги биз учун иснод эканлигини афсус билан тан олмоғимиз лозим. Ерни қадрламаган, унга меҳри бўлмаган фермернинг қандай қилиб ишида унум, ҳосилида барака бўлиши мумкин?

Президентимиз таъкидлаганидек, ерни эъзозлайдиган, сувни қадрига етадиган, ўз техникаси, иш қуроллари бўлган, натижадорликни мақсад қилиб олиб, фақат даромадга ишлайдиган инсонгина келажак фермери бўла олади. Биз бу жараёнда фермерлик ҳаракати қонунларига ўзгартириш киритилиши тарафдоримиз.

Маълумки, ҳар юртнинг ўз рамзий дарахтлари бор. Тарихдан маълумки, тут оғир даврларда ота-боболаримизга егулик булган. Барги эса Буюк ипак йулининг шаклланишига асос яратган ипакчиликнинг озуқа манбаи бўлиб хизмат қилган.

Лекин, кейинги йилларда тутларни беаёв кесиб, ўтин қилиб ёқдик. Оқибатда жабрини ўзимиз кўряпмиз. Шунинг учун ота-боболаримиздан қолган меросни тиклаб, экин майдонларимиз четларига тутлар экайлик. Токи, далаларимизни тут дарахтлари ўраб турсин. Зараркунанда хашаротларни чақирадиган асосий ерларимизга соя берадиган дарахтларни экиш ҳар жихатдан зарарли эканлигини тарғибот қилайлик.

“Фермерликни касб қилдингми, даромад олишинг шарт!”, деган шиорни иш жараёнимиз мезонига айлантириб, меҳнат қилишимиз учун барча имкониятлар етарли.

Таасуфки, бугунги кунда табаррук тупроқни сақлаш, унинг унумдорлигини ошириш борасида маҳаллий ўғит, турли озуқага бой чиқиндилардан фойдаланиш, шарбат усулида суғориш каби оддий, бажарса бўладиган агротехник тадбирларга риоя қилмаяпмиз. Ариқлар ва зовурларни тозалаш ишларида фақат техникага суяниб қолганмиз. Қўлда ариқ ва зовурларни тозалаш мутлақо эътибордан четда қолмоқда. Натижада ерларимизнинг мелиоратив ҳолати ёмонлашишига барчамиз сабабчи бўлиб қолаяпмиз.

Тасаввур килинг-а, ота-боболаримиз ариқ-зовурларни ёни ва тагини қандоқ кесиб тарашлаб, сип-силлиқ қилиб тозалашарди. Ундан оққан сув ҳам яйраб оқарди, исроф бўлмай деярли тўлалигича далага тараларди. Бу йўл билан экин майдонига ариқ-зовурда қолиб кетган ҳар хил чиқинди-ю кучсизланган, зарарланган тупроқ етиб бормаиди. Аксинча, бундай тозаланган арик-зовур орқали ерни унумдор тупроқ билан тўйдириш мумкин бўлади. Асл деҳқон дала четидан, фойдаланилмаётган жой ҳисобидан ерга ер қўшади.

Олимлар, зиёлилар билан ҳамкорлик йўлга қўйилмаганлиги, таваккалчилик асосида деҳқончилик қилиш пировардида ўз чўнтагимизга зарар бўлаётганини ҳам инкор этаолмаймиз. Энди фермерми, сувчими, ирригаторми ёки шу соҳанинг олими бўладими замон билан ҳамнафас қадам ташлаши учун ўз устида тинимсиз ишлаб, касбий малакасини ошириб бориши, энг асосийси

соҳага оид китобларни ўқиб, ўрганиб боришини замоннинг ўзи тақозо этмоқда.

Холисона иқдор бўлайлик, қайси фермер илм ва амални уйғунлаштириш мақсадида олимлар билан ҳамкорлик қилмоқда ёки хорижнинг қандай илм тартибларини қўллаётди?

Ваҳоланки, Хитой, Жанубий Корея, Индонезия, Вьетнам каби кўплаб давлатларда шаклланиб келган тажрибалар, ўзини оқлаган, сердаромад тармоқлар жуда кўп. Биз мавжуд имконият ва салоҳият нуқтаи назаридан улардан камчимизми?

Ўғрисида айтганда, олимларимизнинг аксарият тадқиқотлари, яратган янгиликлари, агротехникага оид билимлари ё бизнинг, ё олимларимизнинг ташаббусчилиги боис далагача етиб келмаяпти ва ўз фойдасини бермаяпти.

Қадрли касбдошлар!

Мамлакатимизда сув миқдори чекланганлиги, айтиш мумкин эрларни кенгайтириш имконияти йуклигини Президентимиз алоҳида таъкидлаб, барчамизни ерни севишга, уни эъзозлашга, сувнинг ҳар томчисини қадрлашга даъват қилди. Ҳаммамизга маълумки, юртимизда суғориладиган ерларнинг 45 фоизи оқар сув манбаларидан, 55 фоизи эса насослар ва тик қудуқлар орқали сув билан таъминланади. Бугун Ўзбекистонда бир куб сувнинг таннари 40,3 сўмга тушмоқда. Қолаверса, ҳар йили давлатимиз томонидан ирригация ва мелиорация тадбирлари учун ўртача 2,3 трлн. сўм маблағ сарфланмоқда. Энди айтишчи, қай биримиз сувдан фойдаланганлик учун неча сўм тўладик?

Давлатимиз раҳбари келгусида бу тадбирлар учун маблағни икки баробар оширамиз, деб таъкидлади. Биз эса бунга жавобан етиштириётган ҳосилимизни, ишлаб чиқараётган маҳсулотларимизни камида икки баробар оширишимиз керак. Бунинг учун эса, аввало, сув ва ресурс тежовчи, интенсив технологияларни иш жараёнимизга жадал жорий қилишимиз талаб этилади.

Бугун замон шиддат билан ўзгармоқда. Агар Ўртабўшимиз томонидан олдимизга қўйилган вазифаларни бугун биз удраламасак, эртага навқирон ёшларимиз албатта, удралайди.

Токи тажрибамиз бой, малакамиз юқори бўлса ҳам, замон билан ҳамнафас бўла олмасак, замонавий фикрлайдиган, ишлайдиган ёшларга ўрнимизни вақти-соатидан олдинроқ бўшатиб беришга мажбур бўламиз. Зотан, Ўртабўшимиз “Келажак бугундан бошланади” дея айтганларида, ҳалкимиз яхши ҳаётни кутиб эмас, яхши ҳаётнинг ўзида яшаш истагини назарда тутмоқда.

Чорвачилик, паррандачилик, балиқчилик, асаларичилик тармоқлари ривожини хусусида ҳам эътиборга молик ютуқларимиз билан мақтана олмаймиз. Бу тармоқлар равнақи йўлидаги ишларимизни тизимли равишда юқори суратларда йўлга қўймоғимиз замон талабидир.

Илм тармоқларини қўллаган ҳолда, тармоқни ривожлантиришимиздан ташқари, ҳар бир фермернинг даласи бошида кичик бўлса-да балиқчиликка мос сув ҳавзаси, камида эллик бош товуғи, ўзига мос иссиқхонаси, ҳеч бўлмаганда беш қути асалариси, ишчи-хизматчилар учун шинамгина дала шийпони, ҳатто у ерда ўзбекона тандири бўлиши аввало моддий, қолаверса маънавий жиҳатдан ҳам кони фойда эмасми?

Эндиликда, ҳаммамиз ўз далаларимиз этагига бориб, дала четларига эътибор берайлик, мавжуд ҳолатни синчиклаб кўздан кечириб, қайта ўрганайлик. Наҳотки ўзимиз, оиламиз, ишчи-хизматчиларимиз учун керак бўлган бундай ишларни Ўртабўшимиз белгилаб берсаю, ижроси фақат бизнинг манфаатимизга хизмат қилишини тушунмасак.

Тан олайлик, орамиздаги боқиманда фермерларга бефарқ қараймиз, уларнинг салбий ишларидан кўз юамиз, уларга амалий ёрдам кўрсатмаймиз. Шунингдек, тажрибали, омилкор бўла туриб, тажрибаси камроқ бўлган фермерларни қўллаб-қувватламаймиз. Ахир сафимизда 12 мингдан ортиқ ёш фермерларимиз мавжуд, улар сафи йил сайин кенгаймоқда.

Барча камчиликларимиз-нуқсонларимиз, бефарқлигимиз, сусткашлигимиз, эътиборсизлигимиз хусусида Ўртабўшимизнинг бизнинг мафаатимизни кўзлаб берган топшириқлари замирида яна ва яна фақат ўзимизнинг манфаатимиз мужассам эканлигини юракдан хис қилайлик.

Қадимдан деҳқон аҳли элда эъзозланиб, ижодкорлар асарларида олқишланиб, мадҳ этиб келинган. Ҳозир ҳам шоир-ёзувчиларимиз шеър дostonларида, ҳикоя ва қиссаларида бу касб соҳиблари юксак даражада тараннум этилади. Мана шу хурмат-эътиборга лойиқ бўлиш учун ўз соҳамизда ташаббус ва интилишларимиз, натижадор ишларимиз билан шахдам ҳаракат қилмоғимиз керак.

Президентимизнинг мазкур нутқи ҳар биримиз учун дастуриламал бўлиб, унда белгилаб берилган вазифаларни сидқидилдан адо этсак, ғайрат кўрсатсак, эзгу ишларимизда унум, ҳосилимизда барака бўлади.

Бунинг учун эса, ҳозирданоқ кейинги йил ҳосили учун ҳар биримиз ишимизни пухта режалаштирайлик. Соҳа олимлари фикри, тавсияларига қатъий риоя қилган ҳолда, илғор технологияларни жорий қилиб, ишлаб чиқарадиган маҳсулотимиз сифат ва миқдорини ўсишини таъминлайлик. Ушбу улуғвор ишларни амалга оширишда фермер, деҳқон хўжаликлари ва томарқа ер эгаларига, қишлоқ хўжалигининг барча ходимларига куч-қувват, шижоат, сиҳат саломатлик ва омадлар тилаймиз.

Қишлоқ хўжалиги ходимлари кунига бағишланган

тантанали маросим иштирокчилари.

2018-01-08 10:46:20